

Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET) представлява система за пренос, признаване и натрупване на кредити в системите за професионално образование и обучение. Основната цел е да подкрепя и насърчава мобилността на учещи и обучители в сферата на професионалното образование и обучение, да дава достъп на работещите хора до учене през целия живот, като улеснява развитието на гъвкави и съобразени с индивидуалните потребности учебни пътеки. Системата подпомага признаването и натрупването на умения, свързани с работата, и на знания, придобити при престой в друга страна. Тя дава възможност и за признаване на знания, придобити чрез неформално и самостоятелно учене.

В момента у нас се работи по създаване на условия за въвеждане на ECVET в националната система за професионално образование и обучение. Вече са подготвени предложения за промени в нормативната уредба – Закона за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение и други подзаконови нормативни актове.

За постигане на по-добра координация и информираност по въпросите на ECVET на на-

Европейската кредитна система ECVET подкрепя политиките за учене през целия живот

ционално и секторно ниво през 2012 г. Националната агенция за професионално образование и обучение получи статут на Национална координационна точка. В сътрудничество с другите компетентни институции Националната координационна точка провежда инициативи и дейности по разпространение и подкрепа на ECVET на национално, секторно и местно ниво. Работата се подпомага от Националната експертна група за координиране на дейностите, свързани с въвеждането на ECVET в националната система за професионално образование и обучение към НАПОО.

ПЕНКА НИКОЛОВА
Национална агенция
за професионално
образование и обучение

Координати на Националната точка за координиране в България:
Национална агенция за професионално образование и обучение
1113 София, бул. „Цариградско шосе“, № 125, бл. 5, ет. 5
<http://www.navet.government.bg>
Лице за контакт: Аделина Любомирова – младши експерт
в дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“
E-mail: adelina.lubomirova@navet.government.bg

Силвия Цветанска, СУ „Св. Климент Охридски“:

Системата улеснява кариерния път

Познаването на ECVET е важно за младите хора, защото от качеството на тяхната работна сила зависи реализацията им на пазара на труда. Тя мотивира хората за учене и усъвършенстване през целия живот чрез натрупването на знания и умения в различни образователни нива и области. ECVET улеснява и смяната на кариерния път и прехода от една професионална сфера към друга, от едно ниво на квалификация към друго. ECVET гарантира, че всяка стъпка за квалификация се забелязва от работодателите и от образователните институции. Това е особено важно за уязвимите групи лица, които имат нужда от окуражаване в процеса на придобиване на професионални умения. Младар и косвенно, ECVET има потенциал да повлияе положително и за преодоляване на социалното изключване.

Системата позволява прозрачност и сравнимост на квалификациите. Чрез прилагането ѝ работодателите ще могат да се ориентират много по-добре в нивото на компетентност на своите служители или в постиженията на тези, които кандидатстват при тях. Ръководителите имат шанс да участват пряко и в процеса на формиране на компетентна ра-

ботна сила. Като знаят, че е възможно признаване и документиране на придобитата квалификация, те могат да насърчават своите служители да повишават компетентността си, като придобиват умения чрез мобилност в друга европейска държава. Независимо къде и как е придобита квалификацията, работодателят ще има ориентир за нивото на квалификация и за съответствието на уменията на определено ниво от Европейската квалификационна рамка.

Доц. д-р Силвия Цветанска е преподавател в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Национален ECVET съветник. Има дългогодишен опит в провеждането на квалификационни курсове и тренингови програми за обучение на възрастни и развитие на социални умения в контекста на продължаващото професионално образование и учене през целия живот. Ръководител на магистърска програма „Квалификация и пренасочване на работната сила“, в която се подготвят кариерни консултанти.

Кирил Желязков, Българска стопанска камара:

Това е добра възможност за работодателите

Бизнесът в България има интерес да познава системата за признаване на квалификациите. Наблюденията, проучванията и анализите на проблемите на професионалната подготовка, които бяха проведени в БСК през последните години, показват необходимостта от по-голяма мобилност на работната сила. В това отношение познаването и популяризирането на системата ECVET сред работодателите е важен аспект от пазара на труда у нас.

Инициативите ни за запознаване на работодателите с нововъведените в образователните системи са в широк спектър – като се започне от популяризаторските кампании в регионален и секторен аспект и се стигне до разработването на редица стратегически проекти, насочени към анализиране на потребностите на реалната икономика. И съответно, прогнозирането на необходимите кадри и обективната оценка на техните

знания, умения, нагласи и поведенчески модели. Експертизата, която се натрупа през последните години, особено в областта на образованието за възрастни и ученето през целия живот, реално може да се прилага от всички участници на пазара на труда – както от търсещите, така и от предлагащите работни места. Считам, че това е особено полезно за предприятията, които имат или планират да развият собствени „фирмени“ центрове за обучение и повишаване на квалификацията на своите работници и служители.

Разработваната в Българска стопанска камара система за оценка на компетентностите на работната сила по браншово и регионално ниво е прегледана с практическа насоченост. Тя наистина дава възможност за оценяване на потребностите на реалната икономика. И съответно, прогнозирането на необходимите кадри и обективната оценка на техните

секторни и 10 регионални структурни звена – центрове за консултации и оценка. До момента в нея са обхванати над 200 предприятия от различни сектори и региони, в които пилотно се апробират методите за оценка и респективно – препоръките към усъвършенстване на професионалната компетентност и пригодност.

Кирил Желязков е главен директор в Българската стопанска камара. Отговаря за работата и съвместните инициативи с браншовите организации, членуващи в Камарата. Участва активно в разработването и изпълнението на редица проекти в областта на индустриалните отношения, социалния диалог, професионалната подготовка и прилагането на съвременни форми за насърчаване на младежката заетост.

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

Номер на проекта: 363326-LLP-BG-LEONARDO-ECVET-EXP
Финансиран със средства на Европейската комисия
и Министерство на образованието и науката

Програма
„Учене през
целия живот“

*Мариета Георгиева, Професионална гимназия
„Проф. д-р Асен Златаров“ – Видин:*

Необходими са ясни дефиниции и процедури

На практика, в българските професионални гимназии ECVET се прилага главно в мобилността. Така проведената производствена практика в чужбина се признава като част от учебния план на ученика и получената оценка се вписва в учебната документация. Ползата от прилагане на ECVET е, че на българските ученици се дава възможност да проведат част от обучението си в друга държава от ЕС, като след завръщането им в България всичко научено да бъде признато. Професионалните гимназии у нас, които изпълняват проекти за мобилност, прилагат ECVET. Въпреки че все още няма правна регламентация за използване на системата в България, училищното законодателство позволява да се приложи в рамките на конкретното училище.

По отношение на очакванията на професионалния бранш – на първо място е необходимо ECVET да се дефинира в българското законодателство – поне в Закона за професионално образование и обучение. Да бъдат изяснени процедурите на признаване, валидиране и оценяване. Наложително е да се посочат и легитимните организации, които имат право да подписват Меморандума за разбирателство.

Мариета Георгиева е директор на Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ – Видин. Работи в професионалното образование от 20 години. Завършила е ТУ – София, и СУ „Климент Охридски“. Има магистърски степен по „Образователен мениджмънт“.

Преслав Димитров, ЮЗУ „Неофит Рилски“:

Инструмент за привличане на повече студенти

Системата ECVET има приложение във висшето образование като инструмент за оптимизиране на процеса на обучение и най-вече – за привличане на повече студенти към университетите.

Европейската квалификационна рамка (EQF) е необходима отправна точка както на Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), така и на Европейската система за трансфер на кредити във висшето образование (ECTS). Но докато ECTS е добре позната и представлява работещ инструмент сред европейските университети, не може да се каже същото за системата ECVET.

Важно е да се отбележи, че е възможно да се приложи подход за използването на системата ECVET в решаването на изключително важен проблем на българските, а и на все повече европейски университети, а именно: привличането на

повече студенти във висшето образование.

Взаимоделието на системата ECVET и системата ECST може да осъществи положителен преход на обучаващите се в професионалните средни училища и централите за професионално обучение и отпък да направи университетите в страните членки на ЕС много по-атрактивни. Същевременно това взаимодействие ще доведе и до избягване на ненужното дублиране на обучението в системата на професионалното образование с обучението в системата на висшето образование, а на работодателите ще бъдат осигурени специалности с необходимите практически знания, умения и компетенции.

Доц. д-р Преслав Димитров е зам.-декан по научната дейност и ръководител на катедра „Туризъм“ към Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Координати на Националната група от ECVET експерти в България:
Център за развитие на човешките ресурси
1000 София, ул. „Граф Минаев“, № 15, ет. 3
<http://www.hrdc.bg>
Лице за контакт: Андриана Георгиева – старши експерт
в отдела „Подкрепа за образователните политики“
E-mail: ageorgieva@hrdc.bg

Настоящата публикация е финансирана с подкрепа на Европейската комисия. Тя отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за начина, по който може да бъде използвана съдържащата се информация.